

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:

LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre	K. 5.-
Fél évre	" 2.50
Negyed évre	" 1.25

Egyes példány 10 fillérről kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNÁL.

Nyitási közlemények soronként 50 fill.

Hirdetések egyezség szerint.

MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.

Szerkesztőség telefon szám 24.

A felvidéki írók céhe.

Az a szép eszme, mely a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek lévai közgyűlése alkalmából vetődött föl: barátságosan összehozni a Felvidék íróit és ujságíróit, egy szövetségbe egyesíteni őket, immár kétségen kívül valótá válik. Már megkaptuk az értesítést, hogy a felvidéki írók és ujságírók szövetsége, mely a FMKE. hatásköréhez tartozó tizenkét vármegyének íróit és ujságíróit fogadja majd kebelébe, már alakulóban van.

Erre az egyesülésre — mondhatnánk, hogy erre a *céhbe* való tömörülésre — már nagy szükségünk volt. Bizonyítja ezt az is, hogy a Felvidék sajtója mingyárt embriójában nagy megértéssel és meleg szeretettel karolta föl az eszmét, mely a Felvidék olyan neves embereinek fejében fogamzott meg, mint *Clair Vilmos*, a FMKE. érdemes főtítkára, kinek lapját csak nem rég szüntette meg a kicsinyesség; továbbá *Dugovich Titusz*, aki pénzügyi tanácsos és az Északmagyarország felelős szerkesztője Turócszentmártonban és *Telléry Gyula*, a Szepesi Lapok felelőse Iglón.

Övéké lesz az érdem, hogy a felvidéki sajtónak ma még egyik a másikával nem igen törődő munkásait rávették arra, hogy a jövő küzdelmeit — mert hiszen az ujságíró élete örökös küzdelem a köz érdekében, harcban állás az

ideális jövődönt — már egymás oldala mellett állva, egymást tanítva, bátorítva és ami a fő: szükség esetén egymást fedezve vivják meg!

Sajnálatos (és fölötte aggodalmas tünet volt az), hogy a vidéki lapoknak egyrésze antagonizmusban áll egymással. Hihető azonban, hogy a jövőben ez is meg fog szünni és ez az egyesülés megértést szül mindenütt és a felvidéki sajtó munkásai a kolleghiális szeretet melegétől áthatva fogják végezni a közre nézve olyan nagyfontosságú hivatásukat.

Hiszen az utóbbi időben már a vidéki sajtó is kiemelkedett szerény kereteiből és olyan hatalmas kulturtényezővé nőtte ki magát melylyel mindenütt és minden körülmények között már számolnak. S a vidéki lapokat épp oly érdemes szószólójának, önzetlen képviselőjének tart egyik-másik vidéknek közönsége, mint akármelyik hatalmas napilapot az ország népének az a része, mely az ujságjára esküszik.

Ám de azért nem szabad az olvasóknak sem figyelmen kívül hagyni, hogy az ujságot is csak emberek csinálják. És azért hibák nélkül az ujság sines el. Azonban minden nemes törekvés tiszteletre méltó, ha őszinte meggyőződésből ered és megbocsájtható még a tévedés is, ha valaki véletlenül rosszat tett volna azzal a gondolattal, hogy no, most jót csinál.

De a rosszhiszeműséget, az minden megengedett eszközzel ült dözni kell, mert a rosszhiszeműség aljas, önző célokra használja ki a toll erejét, a sajtónak kiváltságos hatalmát. És ezzel meggyanusítja a becsületesek tollát is, gyanússá teszi a tisztességes ujságírók munkáját is, akik pedig undorral fordulnak el a sajtóbetyárok meggyőződés nélküli, becsutelen munkájától. És maguk rugnak ki őket dusan termő berkeikből, ha módjukban állna s elegendő erejük volna hozzá. Mert régi dolog, hogy a tisztességtelen munka dusabb gyümölcsöt terem, mint a tisztességes. Így van ez a sajtóban is.

Azért ez a szövetkezésünk számot fog vetni ezzel is. Ügyelni fog a felvidéki sajtó tisztességére és a sajtóparaziták ellen fölveszi a harcot és nagy a bizodal munk benne, hogy elég erős lesz majd testületünk a becsutelen kezékből kiütni a tollat, amely piszkosan ír, amint hogy módot fog találni arra is, hogy az érdemeseknek elismerését fejezze ki és jutalomban részesítse a méltókat.

A magunk részéről örömmel üdvözljük az eszmét, annak kezdeményezőit és őszintén örvendünk annak, hogy a megpendített eszme olyan hamar valóra is válik, nagy hasznára a felvidéki ujságíróknak, a felvidéki tisztességes ujságíróknak.

Az alakulóban lévő „Felvidéki Írók és Ujságírók Szövetségé”-nek működési köre

KOESTLIN

és

SCHMIDT

TEASÜTEMÉNYEK

HORNIMAN

és

POPOV

TEÁK

ANGOL

és

BELFÖLDI

RUMOK

Óriási választékban, ugyszintén friss déligyümölcs

Kertész Lajos lüszér és csemege kereskedése Léván.

kiterjed Árva, Bars, Gömör-Kishont, Hont, Liptó, Nyitra, Nógrád, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyékre, amelyek a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület hatáskörébe tartoznak.

A mindenféle nagy lelkesedéssel fogadott mozgalom élén Clair Vilmos, Dugovics Titus és Telléry Gyula régi újságírók állanak és céljuk a szövetséggel az, hogy a hírlap-írók közé betolakodott becstelenségekkel a testületi erő hatalmával megvédjék egymást, ugyszintén, hogyha a hírlapírók munkájának becsületlen betöltése közben méltatlanul bántalom éri. Továbbá hogy a Felvidéken élénkebb kulturális életet teremtsenek, a szövetségi vagyonból felvidéki írók műveinek megjelenését és terjesztését előmozdítsák s a rendezendő különféle estélyek jövedelmeiből egy-egy értékesebb írói és újságírói munkát jelentősebb összeggel jutalmazzanak, irodalmi pályamunkákra jutalmat tüzzenek ki. Az alakuló gyűlés december hó 10 én vagy 17-én tartják Iglón, amikor délelőtti matiné, este pedig a színházban ünnepi díszelőadás lesz. A szövetségbe való belépés szándékát Telléry Gyulával Iglón lehet tudatni.

Panaszok a vasut ellen.

Hogy mit jelent az ország gazdasági életének szempontjából a vasut, azt csak akkor láthatjuk igazán, ha úgy mint most is a vasutak teljesítő képessége kezd csödet mondani. Rengeteg a panasz mostanában a vasut ellen. Ugy az áru, mint a személyszállítást csak a legnagyobb késedelemmel tudja különösen a Magyar Állam Vasut lebonyolítani. Nincs elegendő vasúti kocsi. Az egyes állomások berendezései primitívek, nem felelnek meg a forgalom igényeinek. Ott, ahol két sín párra volna szükség egyetlen sín páron bonyolítják le a tulong tul meg-

növekedett forgalmat. Gazdasági életünknek minden érdekképviseleti szervezete felzudult már a vasúti mizeriák ellen, a Magyar Államvasutak vezetői is érzik a tarthatatlan helyzet súlyát, de bizony a bajokon segíteni nem tudnak.

Nem lehet segíteni, mert a vasutak fejlesztése nem egy-két pillanat alatt elvégezhető munka, hanem évtizedekig tartó okos financia-politikai igénylő hossz processus, amelynél minden érdekelt tényezőnek olyan összehangozatos munkát kell végeznie, mint az óramű gépezetének. Ami nézetünk az, hogy a mostani bajoknak nem annyira a rossz gazdálkodás, mint inkább az előrelátás hiánya volt az oka. Azok, akiknek feladata lett volna a vasutak tartós és fokozatos fejlesztése, nem számítottak gazdasági életünk ilyen rohamos fellendülésére, nem számítottak arra, hogy a magyar közgazdasági élet amugy hirtelenében magára tudja öltetni a nyugateurópai modern formákat, illetőleg ruhákat. Most persze, amikor kétségtelenül beigazolódnik, hogy a vasutak teljesítő képessége nincsen arányban gazdasági életünk fellendülésével, kétségbeesetten iparkodnak valahogy javítani a mostoha viszonyokon. Az eredmény azonban vajmi csekély. A panasz nap nap után több és vannak e panaszok között olyanok is, amik arra engednek következtetni, hogy a vasúti apparátus nemcsak technikai berendezésben tökéletlen, de igen sok tekintetben tökéletlen kezd lenni különösen a vasutiszemélyzet munkáját illetően is.

Csak egyetlen dolgot emelünk ki, ami beigazolja ezt az állítást. A kereskedelmi körök nem csak amiatt panaszkodnak, hogy az áruszállítás *igen lassu*, hanem amiatt is,

hogy a vasutakon rendkívül sokat lopnak. Hiányosan, megdézsmálva érkeznek sokszor rendeltetési helyükre különösen az élelmiszerek. A lázteszszakokat kirágják állítólag a vasúti patkányok, de ezek a patkányok oly csodálatos kulturérzékkel vannak megáldva, hogy mindég a nullás liszt zsákjára találnak rá, a 6—7-es lisztet egyszerűen megvetéssel mellőzik. Különösen szeretik a vasúti patkányok a szalámit s erre rátalálnak még a legjobban leszegett ládában is, arra azonban gondjuk van mindég, hogy a felfeszített ládát újra vizsgálják meg. Csodálatos módon még az alkoholiszmus is dul a vasúti patkányok körében, nagyon szeretik különösen a sörösládák tartalmát megdézsmálni, de nem vetik meg a bort, sőt a szeszt sem. A fogyasztási szervezetek országos központjának pincéjében egy év alatt ezernél több olyan hordó érkezett vissza, amelyet utközben kifurtak, mégpedig, hogy a dézsmálást észre ne vehesse a címzett, előbb az abroncsot verték le a hordóról és az abroncs helyén furták meg. Mikor aztán a hordókból egy-két litert sikerült a patkányoknak kiszivni, az abroncsot újból visszaverték a hordóra. Egyszeri megpillantásra nem is lehetett észrevenni a hordó sérülését, csak mikor a kádárműhelybe visszakerült, akkor látta arra illetékes szakember, hogy bizony a hordót kifurták.

Az ilyen panaszok szomorú fényt vetnek a Magyar Állam Vasutak személyzetére. Azt nem merjük feltételezni, hogy az áruk megdézsmálása pusztán sportszenvedélyből történik, mert hiszen ha ez való volna, akkor a M. Á. V. alkalmazottai között nagyon sok fegyházra megérett alaknak kellene

TÁRCZA

A hozományvadász.

Írta: Farkas Pál.

A hozományvadászt tíz esztendő koromban láttam először. A nagyjégen állottam — abban az évben eresztettek először a nagy jégre — és nagy lelki gyönyörűséggel néztem egy kis leányt, aki kifogástalan walcert táncolt, mikor a hátam mögött valaki megszólalt.

— Nézd csak a lelketlen hozományvadászt. Egy pillanatig nem hagyná békében azt a szegény kis leányt.

Hátrafordultam és két — már nem egészen fiatal hölgyet pillantottam meg, kik megbotránkozva mutogattak a pálya tulsó végére. Ott, majdnem a hid alatt, egy fiatal leány és egy fiatalember állott összefogódzva. Az urnak puha kalapja volt és fekete haja. A bajusza rövidre volt nyírva. Más nem lehetett a hozományvadász, mint ő.

Az igazat megvallva, a puhakalapos ifju nagyon izgatta a fantáziámat. A hozományvadász fogalma ez időben élesen ismeretlen volt előttem, sokat olvastam ellenben már a skalpvadászokról. Olyanvalamit képzeltem, hogy a hozomány afféle modern nyu-

gati skalp, amit a vadász fáradtsággal szerez meg, és azután egymás mellé tűz a wigvamjára. Csak azon csodálkoztam, hogy ez a küzdelem nők ellen is folyik. Amennyire az apachok és sdoux-ogallak becsületkódexét ismertem, a „Vörös szarvas” és a „Gyors bizon” és más nagy főnök barátaim feltétlenül diszkvalifikáltak volna azt a fiatal harcost, aki női skalppal tér haza.

Hét esztendő múlva, az érettségi banketton, különös találkozásom volt. Ez a bankett nem volt sablonos vacsora; tokkal és vegyes befőtellel, hanem valóságos bál. Nehány osztálytársunknak serdült nővére ugyanis minden áron táncolni akart és ezért az ünnepélyt egy nyári vendéglőben tartottuk meg. Volt cigányzene, lampion, és tűzijáték, sőt Szekula tanár ur valami gyanus bowletől annyira berugott, hogy hangosan ordítani kezdett. Azt ordította, hogy az igazgató ur hűlye. A hivatalos titoknok ezen súlyos megsértése miatt szegény Szekula később figyelmit is kapott. Szóval igen szép este volt.

Éjfél táján a cigány végtelen hosszúságú csárdásba kezdett, mi lemaradt diákok pedig blazirt arccal odatámaszkodtunk a falnak és úgy tettünk, mintha nagyon megvetnők a táncot. Az igazság az volt, hogy a bowle nekünk sem tett jót. De hősiesen túrtuk az émelygést és apró, maliciózus megjegyzést tettünk a párokra.

— Nézd a Virányi nővérét. Ha az én hógomb volna, most pofonutném — ezt egy szigorú erkölcsű osztálytársam mondta. Közbevetőleg megjegyezve ez az osztálytársam ma rendező egy váriété színházban.

A Virányi nővére csakugyan botrányosan táncolt. Vagyis helyesebben, türte, hogy a táncosa botrányosan táncoljon vele. A táncosnak fekete haja volt és rövidre nyírott bajusza. Az én lelkemben pedig egyszerre derengeni kezdett a sejtélem, hogy ezt az embert már láttam valahol. Egy pillanat múlva már azt is tudtam, hogy hol. A nagy jégen közvetlenül a hid alatt. Ez a hozományvadász.

Egy lemarált diák tudvalevőleg érett ember és szívesen foglalkozik társadalmi problémákkal. Érdeklődni kezdtem a fekete hajú iránt. Egy tüzérönkéntes azután megadta a felvilágosítást.

— Hogy a Virányi Médi kivel táncol? Csodálom, hogy nem ismered. Vagy igaz, te csak most maturáltál. Ez Göncs Theo. Veszedelmes ember. A nők bomlanak utána, ámbár igazán nem tudom, mit találnak rajta. Azt hiszem, hipnotizálja őket. Különben komisz fráter. Hozományvadász. A szegény Virányi Médit már egészen megbolondította.

— Hát olyan gazdagok a Virányiék? — kérdeztem tisztelettel.

Az önkéntes hátra vágott.

Iennie. A mi nézetünk szerint a vasutilopásoknak a legfőbb indoka a nap-nap után fokozódó inség, a drágaság, a viszonyok mostohasága, amely amint tudjuk, másutt is nagyon könnyen csinál a szegény emberből vétköz embert. Hozzájárul még ehhez az, hogy a vasutasoknak bőven is van alkalmuk az ilyenfajta bűnökre. Milliós és milliós értékű biznák nap-nap mellett a vasutara, amelyek sajnós, kelletlenül hosszabb ideig fektünek a tulsufolt raktárakban, kelletlenül hosszabb ideig vesztegelnek nyitott, vagy legalább is könnyen nyitható vasuti kocsikban. A közmondás szerint is az alkalom szüli a tolvajt. Ezeket a bajokat kellő tapintattal, bölcsességgel és elegendő humanizmussal lehet tehát gyökeresen orvosolni.

HIREK.

— **Eljegyzések.** Simonyi és varsányi özvegy Simonyi Dénesné sz. csávosi és bobdai Csávossy Benigna bárónő leányát Márháth, folyó hó 19-én jegyezte el Tomcsányi dr. Tomcsányi Béla tomcsányi Tomcsányi Sándor és neje sz. beéri Balogh Mária fia. — Bottka Jenő honvéd gazdasági tiszthelyettes Léváról, eljegyezte Répassy Ilmát, Alsórécsényből.

— **Barsvármegye a pozsonyi egyetemért.** Pozsony városának kérelmére a városhoz közel fekvő összes dunántúli és felvidéki törvényhatóságok, köztük Barsvármegye is, értesítették Pozsony város polgármesterét, hogy magukra nézve is fontosnak tartják, hogy az új egyetemek egyike Pozsonyban állítassék föl, hogy az országnak nyugati részének is legyen magyar királyi tudomány-

egyeteme. Ez ügyben e hó 25-én impozáns küldöttség fog tisztelegni a vallás- és közoktatásügyi miniszternél, hogy az egyetemet Pozsony részére kérje. A küldöttséghez csatlakozó törvényhatóságok a következők: Pozsony, Nyitra, Bars, Trencsén, Moson, Győr, Komárom, Sopron, Vas és Zalavármegyék, és Sopron, Győr és Komárom törvényhatósági városok. Pozsonyban nagy az öröm, mert a pozsonyi deputáció a bejelentett csatlakozások következtében nagyobb terület képviselőiben jelenhetik meg a kultusz miniszter előtt, mint a debreceni monstre-küldöttség.

— **Tisztújító közgyűlés az izr. nőegyletben.** A lévai izr. nőegylet f. hó 19-én a hitközség tanácstermében Frommer Mórné elnöklésével tisztújító közgyűlést tartott. A közgyűlés boldog emlékü Weisz Mórné örökbe elnökké egyhangulag és nagy lelkesedéssel dr. Frommer Ignácné alelnököt választotta meg, míg Fenyvesi helyébe titkárrá Deák Adolf igazgatótanítót helyezte a közbizalom. Az elnököt a választás után Weisz Benőné vezetésével, küldöttség hívta meg a közgyűlésre, ahol nagy ovációval fogadták. A többi választások a következőleg lettek megjelölve: alelnökké dr. Priszner Gyuláné és dr. Weinberger Adolfné, pénztárossá Weisz Ignácné, ellenőrré Kaufmann Kálmánné, gondnokká pedig Knapp Dávidné választattak meg. Ezeken kívül még negyven választmányi tagot is választottak.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete november 18-án rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen dr. Mocsy tanácsnok bejelentette, hogy Lang kávé az elkésett felmondást (a jövő év szeptemberére) időközben elfogadta s így a megindított pereket kölcsönösen megszüntették. Ezután dr. Kmóskó Béla szólalt fel s kijelen-

tette, hogy mivel ez az ügy, ily módon tisztázva lett s a város érdekei sem szenvedtek csorbát, csupán a közérdek megővése érdekében tett ama indítványát, melyben a polgármester ellen fegyelmi vizsgálat megindítását elrendelni kérte, visszavonja. A közgyűlés ezt általános helyesléssel tudomásul vette. Ezután a főjegyző bemutatva az 1912. évi legtöbb adót fizetők névjegyzékét. Majd a Fertikó József és nejevel kötetendő a kávéházi-, éttermi stb. berendezések megvételére vonatkozó szerződés került tárgyalás és elfogadás alá. Ezután pedig a város által megveendő s Fertikónak bérbe adandó berendezésekre vonatkozó szerződést fogadta el a közgyűlés némi módosítással. E szerint a szerződés szerint a város 14 évre bérbe adja Fertikónak a tőle hatvanötezer koronáért megvett berendezéseket évi 6650 K. bérért s ha Fertikó ez alatt az idő alatt kötelezettségeinek mindenkor pontosan eleget tesz, a bérleti idő lejártával ezeket a berendezéseket 6650 K.-ért a várostól örökáron megveheti. A hetven ezer koronás kölcsönről úgy intézkedett a közgyűlés, hogy ezt akkor is fölveszi, hogyha a két főntebbi szerződést a törvényhatóság esetleg nem is hagyná jóvá. A kölcsön abban az esetben a város által újonnan beszerzendő kávéházi-, éttermi stb. berendezésekre volna szükséges. Ez azonban csak olyan föltevés az esetre, ha — mint mondtuk — a törvényhatóság az említett szerződéseket nem hagyja jóvá.

— **Előadás a kereskedő ifjaknál.** Dr. Grünzweig Samu, a Lévai Kereskedő Ifjak Társulata helyiségében 26-án, (vasárnap) este, nyolcz órakor folytatni fogja megkezdett tudományos előadásait. Az előadásokon vendégeket is szívesen látnak.

— Két sarokházuk van. Göncs tudja, mit csinál.

Göncs azonban ebben az esetben ugylátszik, mégsem tudta mit csinál, mert amikor újabb hat esztendő múlva ismét találkoztam vele még mindig nőtlen volt. Egy nagy svájci fürdőhely esplanadéján pillantottam meg és azonnal ráismertem. Most már a haját is rövidre nyiratta, de ez még érdekesebbé tette az arcát. A fehér fiannel ruhája különben mestermunka volt. Egy feltűnően szeplős kis leánnyal sétált, ki áhitatosan figyelt rá. Délben a magyar asztalnál bővebb részleteket tudtam meg a kis szeplősről. Egy berlini bankárnak a leánya és irtózatosan gazdag.

— Nagy ördög ez a Göncs — mondat a asztalfőnk, egy magyar analitikus író. — Bámulatos módszerre lehet, hogy minden nő beugrik neki. A kis berlini már a hálószobában van. Megfigyeltem őket, mondhatom, a kicsike tüzel.

— De vajjon megkapja-e? — vetette közbe egy skeptikus hang.

— Az ilyen ember, mint Göncs mindenre képes — magyarázta az analitikus. — Ha kell, megszókteti, vagy kompromittálja, vagy ... szóval a hatalmába keríti. Csak a módszerét szeretném megismerni.

Ér megismerkedtem a módszerrel is. Az olvasóteremben ismerkedtem meg vele egy erős délelőttön. A Standard című lepedő-

formájú angol lap ugyanis annyira eltakarta, hogy Göncs és a kis szeplős nem vettek észre, amikor a közelemben letelepedtek és így akaratom ellenére is meghallottam egyet-mást.

— Lássá Editke, én úgy képzelem, hogy maga megért — beszélt Göncs. Kellemes baritonja volt. — Az ugynevezett morális kérdéseket nem szabad egyoldalul bírálni. Mondja, de egészen őszintén, mi a tiszteletreméltóbb vonás egy leányban? Ha fenntartás nélkül átadja magát vonzalmának, vagy ha gyáván megalkuszik a körülményekkel.

A kis szeplős láthatólag zavarban volt. Azután nagy nehezen nyögött valamit, hogy mit, azt nem értettem meg. De Göncs hevesen tiltakozott.

— Jő? Mi az a jó? — mondta mély megvetéssel. — Jó és rossz színházi fogalmak. Az élethez semmi közük. Az életben csak egy komoly dolgot ismerek, a szenvedélyt.

És ezzel megfogta a kis szeplős csuklóját. Valószínűleg meg is csókolta volna, ha ebben a pillanatban meg nem jelenik a berlini anya.

— Edit, apa hív — mondotta, azután gögösen biccentett honfitársam felé és a kis szeplőssel elvitorlázott.

Nem kísérhettem Göncs regényét tovább is figyelemmel, mert sürgősen hazahívtak.

A magyar analitikusnál azonban tudakozódtam az őssel.

— Göncs ugylátszik, taktikai hibát követett, el mert a berliniek beszűntették vele az érintkezést. Pedig a kis leány odáig volt érte.

— Félek, hogy a szegény kis leány pofonokat kapott. — jelentette egy másik magyar. Nagyon gyanus zajt hallottam a szobájukból.

... A mult héten azután ismét viszontláttam régi barátomat. A haja megint hosszú, de a fekete alapszínbe már ezüstös szálak vegyülnek bele. A Gizellatéri cukrászdában ült egy nagy asztalnál, a szomszédja egy feltűnően csinos bakfis volt, aki rajongó pillantásokat vetett néha rá. Ismertem ezt a pillantást. Így nézett Virányi Médi és a kis szeplős is.

A magam részéről egy öreg és gyomor-bajos uralm ütem együtt, aki mindenkit ismer és mindent tud. Ismerte tehát Göncs új bakfisát is. Elmondta az életét, a vagyoni viszonyait, mindent.

— Felteszem — mondtam — hogy apja nagy vagyont hagyott hátra, különben Göncs nem ülné mellette.

— Az ám, szegény Göncs.

— Már ugyan, miért volna Göncs szegény?

— Mert én minden ideálistát sajnálok.

— **A Bars megyei Gazdasági Egyesület közgyűlése** december hó 10-én, d. e. 10 órakor lesz Léván, a városháza tanácstermében megtartva. Napirend: 1. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezett sörárpakállításon elnyert díjak kiosztása. 2. Jelentés az Egyesület f. évi működéséről. 3. Jövő évi költségeloirányzat bemutatása. 4. Előterjesztés a jövő évi működésére. 5. Gazdasági Egyesület által Schveiczban beszerzett tenyésztehenek bevásárlásáról jelentés. 6. Szomszédos társegyesületek átirata az általunk tervezett műtrágyagyár felállítás tárgyában. Átiratok esetleges indítványok.

— **Megyebizottsági tagválasztások.** Kersék Jánosnak a lévai II-ik kerületben viselt törvényhatósági bizottsági tagságáról történt lemondása következtében, csütörtökön választás volt a városháza kistermében s dr. Mocsy Ába városi tanácsnokot választották meg törvényhatósági taggá. A választáson az időközben lemondott Báthy László helyett Medveczky Sándor elnökölt, míg a jegyzői tisztelet Bellán Sándor fogalmazó látta el. A választás reggel 9 órakor kezdődött s a szavazás berekesztése a törvényben előírt, időben a 4 órakor történt, ameddig 238 szavazatot adtak be, melyből dr. Mocsy Ába 178-at, Deák Adolf 54-et, Liebermann Jakab 4-et, dr. Tóth Sándor igazgató 1-et kapott és Tóth Sándor névvel 1 szavazólapot találtak az urnában. Mocsy megválasztását az egybegyűltek megéljenzék. — A lévai járásban a megüresedett helyekre a következőket választották meg: Vámosladányban Ordódy Endrét és Végh Istvánt, Ujbarson egyhangulag Krajtsík Jenőt, Nagysallóban Czeglédy Sándort és Guttmán Károlyt.

— **Gönc és idealizmus?** Eddig csak azt tudtam róla, hogy dühös hozományvadász. — Tanuld meg öcsém, hogy a kettő nem mond ellent egymásnak. A legtöbb hozományvadász javíthatatlan idealista. És ez nem paradoxon. Ezek az emberek minden munkájukat, fáradságukat annak a rögeszmének állítják a szolgálatában, hogy gazdagon fognak házasodni. Ha bármelyik más pályán fejti ki ezt a munkát, már nagy vagyona volna. És mikor házasodnak, akkor tűnik ki a legnagyobb tévedés. Az, hogy a nagy vagyon meghozza a nyugodt életet és gazdagságot. Tegyük fel, hogy a leány 100.000 forintot hoz a házhoz. Ennek 5 százalékos kamata 5000 forint. De ugy ahogy a leány élt eddig, nem lehet élni 8000-ból sem. A férfi is automobillra és Rivierára gondolt. Mindaketten becsapódtak, mert ehelyett mindnap 5 forintos tételek miatt kell veszekedniök.

— **Szegény hozományvadászok**—szóltam gunyosan. — Nem gondolja bátyám, hogy ligát kellen védelmükre alkotni.

— Elfogult vagy. Különb, ha a liga megalakulna és tagja volnék, mindenekelőtt figyelmeztetném Göncsöt, hogy ne udvaroljon a lánynak, mert azt már az apja elígérte az unokaöccsének, aki az üzletet is folytatni fogja.

— **Átnéztem Göncshöz,** aki egészen a lány fülehez hajolt úgy magyarul azt valamt. Valószínűleg azt, hogy egy leány sokkal tisztelteméltóbb, ha átadja magát érzelmeinek, mintha eltitkolja őket. Hévvél, meggyözdéssel beszélt, látszott rajta, hogy komolyan átérzi, amit mond.

Isten tudja, ebben a pillanatban, majdnem sajnáltam. Hátha csakugyan ő az idealista.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Tragikus véget ért szerencsétlen Erzsébet királynénk emlékét évek óta hálás kegyelettel őrzi a magyar nemzet. Erzsébet napján minden esztendőben az egész ország szive feléje fordul. Az idén vasárnap volt névnapja, amikor a helybeli irgalmas nővérek intézetében kegyeletes ünnepély keretében áldoztak a növendékek boldogult Erzsébet királyné emlékének.

— **Uj kaplán.** Dokupil Ágoston, a beszercebányai egyházmegye ujmisés papja, városunk szülőtte, Nyitratormásra küldetett kaplannak.

— **Szengáz mérgezés.** Weisz Salamon helybeli pék segédje hétfőn esie a kemencéből kihuzott izzó parázsból a szobájában levő nyitott kályhába rakott és lefeküdt. Közben a parászból szengáz fejlődött, ami betöltötte a szobát és az alvó pékcsédét is elkábitotta. A veszedelmet a házban lakó Pick Ede fődrász cselédje vette észre, aki lármát csapott és aztán a teljesen eszméletlen embert kimentették veszedelmes helyzetéből, azonnal orvos hívtak, aki érvágást alkalmazva, az eszméletlen embert életre térítette. A szegény ember fájdalomában béle harapott az orvos kezébe és elég erős sürülést ejtett rajta.

— **Régi bűn.** Körülbelül hat év előtt Velicz megyénekbéli község határában meggyilkolták Klein Manó nyitrai kereskedőt, Klein Sándor lévai ékszerész édesatyját, azonban a gyilkos nem került meg. Hétfőn aztán Felsenburg nyitrai órásnál, a meggyilkolt Klein sógoránál jelentkezett egy öreg parasztagazda és egy ütött kopott órát kínál megvételre. Felsenburg az órában azonnal ráismert sógora tulajdonára, rendőrkért küldött, akik Baliga János veliczi gazdát a gyilkosság gyanuja miatt tartóztatták. Baligát másnap átkísérték az ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbíró kihallgatta. A csendőrség most újból nyomoz.

— **Klobusitzky János meghalt.** Klobusitzky János, az aranyosmaróti kerületnek több cikluson át volt képviselője, e hó 20-án 76 éves korában meghalt. Klobusitzky János mint régi, bars megyei nemesi család sarja, kora fiataltsága óta buzgó közéleti tevékenységet fejtett ki, amiért a királyi kegy egy év előtt az örökös főrendiházi tagságra emelte őt. A kiváló férfiú temetése e hó 22-én ment végbe igen nagy részvét mellett Zsitvaújfaluban. A sok koszoru között ott láttuk József főherceg, a főrendiház, a munkapárt és Bars megye közönségének koszorúját is. József főherceget a gyászszertartásnál gróf Szapáry főudvarmester képviselte. A sírnál dr. Belicza Pál aranyosmaróti ügyvéd mondott megható gyászbeszédet.

— **A zsidók története Léván.** Az Amerikai Bioscop vállalkozója a jövő héten nagy áldozatok árán Lévára hozatja Király Pál író, *A zsidók története* szerzőjét, hogy ezt a művét Uránia-szerű, színesen vetített képekkel illusztrálja, a színház teremben bemutatja. A kétezer méter hosszú képekhez a szöveget maga az illusztris szerző fogja fölolvadni, aki itt kezdi meg vidéki körútját. A zsidók történetét a múlt héten Budapesten, a régi parlamentben naponta rendkívüli érdeklődés mellett mutatták be.

Ez a siker joggal arra enged következtetni, hogy a vidék szintén hasonló módon fog érdeklődni e történelmi értékű darab iránt, mert hiszen minden intelligens embert egyformán érdekel a zsidóság nagy történelmi multja. Az annakidejében megjelenő falragaszok bővebben informálják majd az érdeklődőket.

— **Lefülett vásári tolvajsözövetkezet.** A rendőri krónikában Garamlők nem is egy község neve, hanem valóságos fogalom, mert nem mulik el országos vásár anélkül, hogy a rendőrség vagy a csendőrség rá ne tegye a kezét egy-egy lökire, mert elfelejtett különbséget tenni az övé és a másé között. A vásáros iparosok és kereskedők már szintén jól ismerik a lökieknek ezt a gyöngéiket, de hát nem tudnak eléggé őrizkedni tőlük. A sverdai országos vásár szintén kísértésbe hozott egy pár lököt, akiket azután a rendőrség lefülett. Ugyanis a vásár napján Zilay Sándor rendőr a Teleky-utcában teljesített szolgálatot, miközben észrevette, hogy az egyik szekérre igen gyakran hordanak gyanusan viselkedő emberek különböző tárgyakat, miket aztán óvatosan letakargatva, megint elmennek hogy ezt a műveletet újból folytassák. A mi a legérdekesebb, ennél a kocsinál nem vigyázott senki, hanem a kocsi túl távolabb állt egy ember, aki a rendőrt szintén figyelte s egy kedvező pillanatot fölhasználva a szekérről elhajtott. A rendőr persze utána vetette magát és a Klapka-utcában az atyafit szekereitől le is fűlette. A szekér telve volt mindenféle elképzeltető vásári portékával, mert ezek az emberek nem válogatják meg amit lopnak, hanem visznek amit érnek. A kocsi gazdája, aki, a rendőr elfogott, Tóth Balázs garamlőki volt községi bíró, akit még Léván is módos embernek ismernek. Tóth Balázs a rendőrségen azt adta elő, hogy a kocsiján levő holmiból csak egy mozsár és a só az övé, a többi pedig nem tudja miként került oda. A rendőrség persze nem ült föl a mesének, hanem nyomozni kezdett a munkatársak után a vásárban, ahol sikerült Tamás Jánost és feleségét Zám Rózit elfogni, mint akiknek szintén sok közük volt ahhoz, hogy a kocsi úgy meglett. Különb, Zám Rózit Groszmann Zsigmond vámosmikolai kereskedő rajta is érte a sátorában, hogy egy vég vásznat ellopott s azt ott helyben, valakinek átadta, aki aztán a vásárral el-tűnt s nem is került elő. Valószínű tehát a rendőrség gyanuja, hogy itt egy jól szervezett tolvajbandával áll szemben, bár a többi tettestársakat nem sikerült elfogni. Akiket elfogtak, azok is tagadnak. Az összepokodott holmi egyrészenek már megkerülték a tulajdonosai is, mig a nagyobb részét a rendőrség őrzi. Különb, azt sem vihetik el azonnal aminek akad gazdája, s azért a vásárosok úgy vannak ezekkel a lopásokkal, hogy nem szívesen ismerik el magukénak a lopott holmit, mert a hatóságokhoz való járkálással több időt elveszítene, mint amennyit az egész lopott tárgy ér, így sokszor ha csak tetten nem érik meg maguk tagadják le, hogy tőlük loptak volna. Valószínűleg a tisztelt vásári tolvaj urak is tisztában vannak ezzel, vakmerőségük azért nem ismer határt.

Czákó Ernő budapesti kereskedő tetten érte Palkovics Pál kiskereskedő lakost, aki egy vég ruhakelmét és téli trikottokat lopott tőle, feljelentette a rendőrségen, ahol az eljárást megindították Palkovics ellen.

— **Változások a postai csomagok kezelésében.** A pozsonyi postaigazgatóság arról értesít bennünket, hogy december elsejétől,

amennyiben terjedelmüknel, vagy súlyuknál fogva betétdarabokként nem kezelhetők azok a csomagok, melyeknek nyilvánított értéke legalább 100 korona, kézi darabként fognak kezelteni, ugyszintén azok a száz koronánál kisebb értéknyilvánítással feladott csomagok is, melyek készpénzt, vagy ékszer tartalmaznak. Minden csomagról külön szállítólevél állítandó ki és a legnagyobb pontossággal mérlegelendő. A mérlegelés és a följegyzés a postahivatal dolga, még akkor is, ha a földadás jegyzék mellett történik. A kézi darabokat a közönséges csomagoktól elkülönítve kell jegyzékbe foglalni, akik ezt nem teszik, azoktól a jegyzékkel való feladás kedvezménye meg fog vonatni.

— Szabó Ferenc, a nyitra-besztercebányai szinikerület — melyhez Léva is tartozik — igazgatója, aki most társulátával Nagyszombatban játszik, kérvényt adott be szabadkai színház elnyeréséért.

— Uj rend a telekkönyvben. Székely Ferenc igazságügyminiszter rendeletet adott ki a telekkönyvi hivatalokban nyerhető értesítés idejének megállapítása tárgyában. E szerint a telekkönyvi hivatal a felek részére köznapon 10-12 óráig, vasár és ünnepnapon 9-12 óráig áll nyitva; olyan napokon, a mikor a vidéki jogkereső közönség tömegesebben szokta felkeresni a telekkönyvi hivatalt (heti- és országos vásárok napjain), a felek részére 9-12 óráig kell nyitva tartani. Nagyobb forgalmu helyeken lévő telekkönyvi hatóságokra nézve a törvényszék elnöke az egyes székelyhelyek, személyek, személyi és ügyforgalmi viszonyainak számbavételével, azt az időt, amelyben a telekkönyvi hivatal a felek részére nyitva áll, hivatalos órákon belül köznapon általában három órai, heti- és országos vásárok napjain pedig négy óra tartományban állapíthatja meg. A telekkönyvi iktató, mint eddig is, változatlanul hétköznapon 9-1 óráig, vasár- és ünnepnapon 9-11 óráig áll a felek részére nyitva. Ez a rendelet december 1-én lép életbe.

— Esküdtszéki tárgyalások. Mult szombaton fejezte be az aranyosmaróti törvényszék esküdtbíróvága a Hiross Oszkár klacsányi erdőlegény meggyilkolásával vádolt Sztrapkó Demeter kisaranyosi orrvadász bűnügyének tárgyalását a Szropkót a vád alól fölmentette. Mivel az ügyész nem főlebbezett, az ítélet jogerőssé vált. A bajkai betörőbanda gyűjtőnév alatt lapunkban is tárgyalat gáramenti rablószövetség ügye e héten foglalkoztatta az esküdtbíróvágot. Pénteken este telefonon vett értesülésünk szerint, ebben az ügyben ítélet még holnapra sem várható. Az ügyész pénteken mondta el vádbeszédét, melyben a tagadásban levő bűnösökkel szemben föntartotta a vádat. A védők beszédeire szombaton (25-én) kerül a sor, így tehát az ítélet aznap aligha lesz már meghozható.

Az alkohollal való visszaélést joggal tekintik az emésztési bajok nagyon gyakori okozójának. A budapesti kir. egyetem orvosi klinikáján végzett kísérletek bizonyítják, hogy iszákos emberek, kik hoszadalmas gyomor bajok folytán étvágyukat már tökéletesen elvesztették, a természetes **Ferencz-József-kese-rüviz** naponkinti használata mellett meglepő rövid idő alatt majdnem teljesen visszanyerték étvágyukat. — Kapható gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

— Állami facsemetek adományozása. Az állam által föntartott facsemetekertekből 1912. év őszén és tavaszán a facsemetekből az állam bizonyos mennyiséget a birtokosok között ingyen kioszti, a kopár területek befásítására. A folyamodványok december hó elsejéig az illetékes erdőfelügyelőséghez betérjesztendő. Gyümölcsfák adományozását a legközelebbi állami gyümölcsfaiskola vezetőségétől kell kérni.

A **drezdai nemzetközi hygiene kiállítás**on dr. A. Oetker sütőpor készítményei, azoknak a legkiválóbb tulajdonságaiért a nagy díjat nyerték.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Bungyi András Czmár Mária; utónevét nem kapott fiu. Knepe József Leviczki Erzsébet; József; Szojka Vendel Fazekas Mária; János István; **Házasság:** Szmrtnik János Salalai Erzsébet rkath. Salavári István Frajka Mária rkath. **Halálozás:** Koszorin Lukács 29 éves dermi (tetanus) zuzott seb a jobb

térden. Reiser Erzsébet 2 éves torokgyik. özv. Petruk Tamásné Protsh Anna 75 éves husdaganat (sarcoma) a háton. Bungyi 2 óra, kora születés. Kiss Jónásné Berka Julianna 67 éves szervi szivbaj.

Ó Éva . . .

Ó Éva nem látod az arcomon,
Milyen fakó, nincs már rajt semmi élet.
Viruló pirját kicsőkoltad mind,
Mely egykor oly szentlázba ejtett téged.

És lelkem büszke, dacos szárnyai,
Mik felragadnak, fel a napvilágba,
Hol vannak Éva? Nézd, a porba lent
A szirti sas: a madarak királya:

Az volna ő, szent hivatásod, mond:
Teremtő sziveket kergetni a halálba
És uralkodni lelkeink felett,
Míg bűnös véred szomja megkivánja?

Minden abrándot, mit rólad szövünk,
Rongygyá tép hizelgő, hazug beszéded
S vad szomjuságod minden tüzet kiöl,
Mi lelkünkben fenség, erő és élet.

Elpusztulunk, ha meg nem változol,
Beteg már, satnya minden férfilek.
Egyedül maradsz, Éva, egyedül,
Ha minden csókos testvéred kivégzed.

Ó Éva, Éva, tiszta gyönyörök
Termékenyítsék lázas, forró véred,
És üdv lesz majd a szerelem, a csók,
És nem lesz szenny a vágy és bűn az élet?

Petronius.

Feltűnő olcsó

Karácsonyi ocassiót

tart, f. hó 25-étől december 31-ig

SCHÖNSTEIN HENRIK
divatárúháza

Eladásra kerülnek:

Kosztüm kelmék, Női ruha kelmék, Blouz kelmék, Batist és Sephirek, Selyem és mosóárúk, Kézi munkák, Szörmeárúk, Vászón és damasztárúk, Barchendek és az összes divatcikkek. Maradékok minden elfogadható áron kaphatók.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém az igen t. hölgyközönség értesítésére adni, hogy üzletemben az előnyösen ismert

Ocassió eladás

Eladásra kerülnek különféle fekete és színes selyemszövetek 3-féle árban, továbbá különböző ruhaszövetek, battistok és ruhavásznak.

ugy mint minden évben, ez idén is dec. 1-én veszi kezdetét.

Kiváló tisztelettel
Blumenthal Jónás
női és uri divatálat Lóván

Terménypiac árak a szerdai hetivásárról

Buza	22.—	22.30 K
Árpa	18.—	19.— K
Rozs	20.—	—,—
Zab	19.—	20. K
Bab	32.—	—,— K
Tengeri	18.—	19.— K

Árak métermázsánként értendők.

Szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Erdélyi-féle

MALOM

Alsóváradon eladó.

Értekezni lehet

Wilcsek Salamon kereskedésében Léván.

Báti utca I sz. alatt üzlet-helyiség azonnal kiadó, esetleg egész új üzletberendezés is eladó bővebbet a kiadóhivatal.

Lakás külön udvarral mely 2 szoba és mellékhelyiségből áll azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Porosz köszén, koks, bükhasábot ölenkint és vagonkint, felvágott fát a legolcsóbban szállít helyben és vidékre:

Ifj. Kovátsik János
Léva, Szepessy-utca 8.

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos Henrik cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2
készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Most érkeztek olcsó és elegáns levélpapír ujdonságok!

Kiváló minőségű levélpapírok rendkívül olcsó árak mellett kerülnek eladásra.

Levélpapírok vételkényszer nélkül megtekinthetők

Schulecz Ignác

papírúházában, Léván Kazinczy-utca 2.

Ragadja meg

az alkalmat és tekintse meg
Róth vaskereskedésében az alumínium konyhaedény
kiállítást.

Elutazás miatt azonnal

kiadó

két szoba, konyha, étés- és láskamra és kitűnő nagy borpince. Az egész ház esetleg szabad kézből eladó, mely áll 6 szoba, 3 konyha és a hozzávaló helyiségekből. Bővebbet a tulajdonosnál béva, Horváth-utca 2.

Alkalmi vétel.

Raktárom túlhalmozása miatt a legujabb ruhakelmék,
mosóbarcheud és flanellok nálam leszállított árban

kaphatók,

Holzmann Bódog divatárúházában

a „Városi-vigadó” palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel.

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Lévelbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁKY NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCA.

Dús választéku raktárt tart

fa ércz koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakaré-
kosabb folytonegő Egészségi szempontból
a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűeléssel egész télen ég,
mialtal a sok fáradsággal és költséggel járó
mindennapi betűelés megtakarítatik. Lá-
tható tűz eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanas teljesen ki-
zártva, ellenben mindig egyenletes és egész-
séges melegség, különösen a szoba alsó
légrétegeiben is

Egyedüli elárultás, nagy választék és raktár.

Róth K.

vaskereskedése, Léva Fő-tér.

Szén

Koks, Briket, Antracit

szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi
határidőkre már most feladni kérem

Radnay Károly

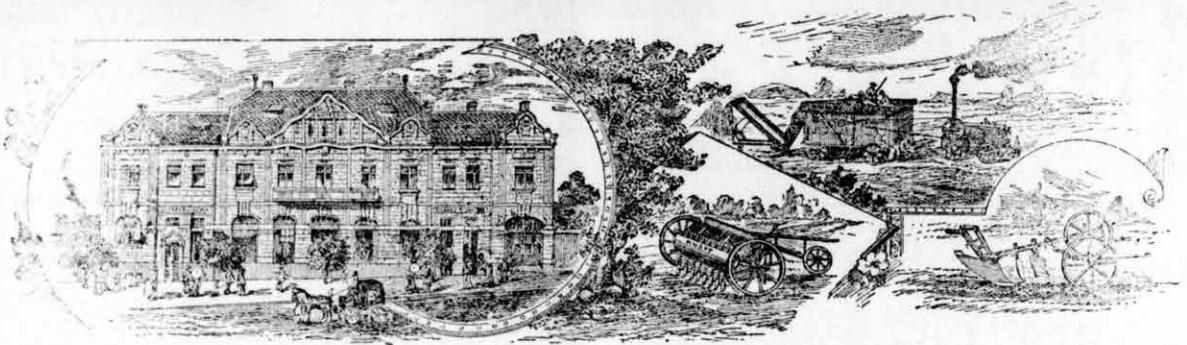
Budapest, Nagymező-utca 43. sz. I emelet

Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgőnyelm: Antracit, Bad ap

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc Cormick 華華華

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók 華華華華

Műkölapos jégszekrények. →→→ Világhírű láncoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, egymint valódi **briliáns ékszereket, amoletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst disztárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polirozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számíttatnak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa porosz kőszén és pirszén megrendelést elfogad és házhoz szállít.

BRAUN JOZSEF ES FIA

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Házassulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Bati-utca 1. Wertheimer-féle ház.